

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Contextul reglementării

După anul 1989, legiuitorul român, sub semnul instaurării statului democratic modern, al reparării nedreptăților și abuzurilor comise de regimul comunist, a adoptat o serie de acte normative speciale vizând restituirea sau acordarea de compensații reparatorii ale preluării abuzive de către stat, organizații cooperatiste sau alte persoane juridice, cu sau fără titlu, a unor bunuri. Astfel de legi instituind măsuri de reconstituire a dreptului de proprietate sau de reparare a acestor abuzuri sunt Legea nr. 18/1991 privind fondul funciar-republicată, Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România.

Potrivit tuturor acestor reglementări, fără excepție, cererile și acțiunile în justiție sunt scutite de taxe de timbru. Însă în practică există situații în care instanțele de judecată apreciază că anumite litigii referitoare la imobile care au aparținut cultelor religioase nu intră formal sub incidența O.U.G. nr. 94/2000, deși finalitatea acestor cauze este aceeași: recuperarea sau apărarea dreptului de proprietate asupra unor imobile preluate abuziv. Consecința interpretării neunitare este obligarea cultelor religioase la plata taxei judiciare de timbru, calculată la valoarea bunurilor a căror restituire se solicită, calcul din care rezultă sume împovărătoare și care le împiedică să continue procesul de recuperare a bunurilor confiscate. În final, un aspect pur procedural îngreunează valorificarea unui drept statuat încă din anul 1990 de recuperare a prejudiciilor suferite.

2. Necesitatea intervenției legislative

Din perspectiva scopului reparator al legislației postcomuniste, nu este echitabil ca un cult religios să beneficieze de scutire de taxă judiciară de timbru atunci când litigiul este calificat ca aflându-se strict sub incidența O.U.G. nr. 94/2000, dar să fie obligat la plata unor taxe judiciare exorbitante atunci când același obiect al procesului — un imobil preluat abuziv — este urmărit printr-o acțiune în revendicare, constatare, rectificare de carte funciară, nulitate sau altă cale procedurală.

Accesul la justiție nu trebuie limitat prin stabilirea unor costuri nesuportabile, mai cu seamă în cauzele în care partea reclamantă urmărește repararea unei confiscări sau preluări abuzive săvârșite de stat ori de entități controlate de stat. Instanța rămâne singura competentă să stabilească dacă dreptul invocat există sau nu, iar stabilirea unei taxe judiciare de timbru nu constituie judecarea pe fondul cauzei, aceasta fiind stabilită în proceduri preliminare.

Prin prezenta propunere legislativă se urmărește corectarea unei inechități generate de interpretarea diferită a instanțelor de judecată a unor litigii care au aceeași natură reparatorie.

3. Soluția legislativă propune

Prezenta propunere intervine asupra obligației fiscale născute din dispozițiile instanțelor de judecată referitoare la taxe judiciare de timbru datorate în cauze având ca obiect dreptul de proprietate asupra imobilelor care au aparținut cultelor religioase recunoscute și care au fost preluate abuziv în perioada regimului comunist, ținând:

- a) anularea obligațiilor de plată reprezentând taxe judiciare de timbru;
- b) încetarea procedurii de executare silită dacă aceasta a fost inițiată;
- c) restituirea sumelor reprezentând taxe judiciare de timbru achitate de reclamant.

Taxele judiciare de timbru sunt stabilite de instanță, se plătesc anticipat, iar creanțele aferente se execută potrivit regulilor fiscale, prin organele unităților administrativ-teritoriale competente, potrivit legislației fiscale.

4. Impactul bugetar

Sumele vizate reprezintă venituri cu caracter extraordinar ale bugetelor locale, nefiind luate în calcul cu ocazia elaborării proiectelor de venituri și cheltuieli.

5. Compatibilitatea cu principiile constituționale

Propunerea legislativă respectă principiul egalității în drepturi, întrucât tratează în mod similar situații juridice comparabile.

De asemenea, propunerea asigură accesul la justiție unor persoane îndreptățite care, prin stabilirea unor costuri care nu pot fi acoperite, se află în imposibilitatea de a-și revendica dreptul la reparare a abuzurilor patrimoniale comise în perioada regimului comunist. Scutirea de taxă nu conferă un drept de proprietate și nu garantează admiterea acțiunii, ci permite ca litigiul să fie judecat pe fond de către instanța competentă.

În concluzie, adoptarea prezentei legi este necesară pentru înlăturarea unei inechități punctuale în materia taxelor judiciare de timbru aplicabile litigiilor privind imobilele cultelor religioase preluate abuziv.

Măsura are un caracter reparator și nu afectează independența instanțelor judecătorești, întrucât privește exclusiv accesul la justiție, neafectând în vreun fel soluția asupra fondului cauzelor.

Inițiatori,

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Semnătură
1.	Szabó Ödön	UDMR	
2.	MOLNAR ANDREI	UDMR	
3.	TAJDUVA LUMIRU	USR	

Tabel cu inițiatorii Propunerii legislative privind anularea unor obligații de plată reprezentând taxe judiciare de timbru stabilite în cauze având ca obiect imobile care au aparținut cultelor religioase recunoscute din România

4.	Bogdan Ciuc	PSD	
5.	Zsolt Inagay	minorități	
6.	CADAR RAZVAN	PNL	
7.	HAGYU GABOR	UDMR	
8.	SILVIA MIHALCEA	PSD	
9.	Bona Botond	UDMR	
10.	GÁL KÁROLY	UDMR	
11.	HAGY STABOLCS	UDMR	
12.	ZAHORANEC BECÉ, TAEVA	UDMR	
13.	BIRÓ ROZÁLIA-IBOLYA	UDMR	
14.	HAGYAR LORÁND-BÁLINT	UDMR	
15.	KOLESÁR KÁROLY	UDMR	
16.	VÖNÖTÉI CSABA	UDMR	
17.			1
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			